

DOI: 10.5281/zenodo.10022990

Anul Lecturii – prioritate profesională eficientă pentru vizibilitatea rolului informațional, educațional și social al bibliotecilor

Margareta CEBOTARI **Rezumat:**

În aspect de prioritizare a funcției informaționale, educaționale și sociale a bibliotecii, ambele priorități profesionale naționale – Anul Lecturii-2008 și Anul Lecturii-2020 – au oferit bibliotecarilor posibilitatea de a fi demonstrat rolul primordial al lecturii în dezvoltarea comunității, accelerând complexitatea formelor și metodelor de educare a culturii lecturii, accentuând necesitatea lecturii în dezvoltarea multilaterală a membrilor comunității pe tot parcursul vieții.

Cuvinte-cheie:

funcțiile bibliotecii, imaginea bibliotecii, priorități profesionale, lectură, cultura lecturii, promovarea lecturii, Anul Lecturii, demers educațional, dezvoltare personală, dezvoltare socială.

Abstract:

National professional priorities – Year of Reading-2008 and Year of Reading-2020 - gave librarians a chance to demonstrate the primary role of reading in community development, in terms of informational, educational and social functions of the library. They revealed the complexity of educating methods regarding reading culture, emphasized the necessity of reading habits in the multifaceted lifelong development of community members

Keywords:

library functions, library's image, professional priorities, reading, culture of reading, reading promotion, Year of Reading, educational approach, personal development, social growth.

În societatea de azi, în care științele interdisciplinare câștigă tot mai mult teren, conexiunile între domeniile de cunoaștere aparent diferite câștigă tot mai multă popularitate în rândul populației de toate vârstele, iar nevoile de lectură ale membrilor comunității, s-au diversificat tot mai mult. Lectura devine tot mai interactivă, cu acces deschis la informație și conținuturi științifice. Pentru ca actul lecturii să aibă un feedback pozitiv în viața personală și socială, membrii comunității de azi și-ar dori să pună în practică informațiile care le sunt oferite de cărți. Lectura înseamnă în primul rând decodificarea/înțelegerea textului, iar reușita actului de lectură depinde de echilibrul între lizibilitatea textului și competența lectorală a cititorului. Datorită fenomenului *life long learning*, fenomen de învățare pe tot parcursul vieții, se observă o tendință de căutare a informațiilor și cărților care pot contribui la dezvoltarea personală [2].

Deoarece lectura este activitatea care stă la baza oricărei munci intelectuale, dezvoltarea competențelor de lectură constituie elementul cheie al educației permanente, contribuind la dezvoltarea progresului și a viitorului unei persoane și societăți. Reieșind din cele expuse devine evidentă și inevitabilă necesitatea promovării intensive a lecturii la nivel național și internațional.

Există mai multe inițiative la nivel internațional de promovare a lecturii: *Ziua Internațională a Cărții pentru Copii*, marcată din anul 1967 pe data de 2 aprilie; *Ziua Internațională a cărții și a drepturilor de autor* sau *Ziua Internațională a Cărții*, se sărbătorește anual pe 23 aprilie și este organizată de UNESCO în scopul promovării lecturii, publicării și a drepturilor de autor, iar prima manifestare s-a desfășurat în anul 1995; pe 14 februarie este marcată *Ziua internațională a Cărții dăruite*, instituită din anul 2012; în prima săptămână a lunii februarie comunitatea internațională marchează *Ziua*

Internațională a Cititului Împreună etc. Pentru a crește respectul față de cultură și lectură, în România, din anul 2022 în ziua de 15 februarie este marcată *Ziua Națională a Lecturii*. Instituirea a astfel de sărbători culturale contribuie la organizarea de activități prin care să se evidențieze importanța lecturii, în special în formarea copiilor și tinerilor. Bibliotecile sunt încurajate să deruleze activități de prezentare a propriilor servicii de lectură, campanii de colectare și donație de carte, inclusiv amenajarea de standuri/ expoziții de carte în interiorul și spații din afara bibliotecii; se recomandă asociațiilor, fundațiilor nonprofit, societăților de gestiune a drepturilor de autor, cu experiență în derularea de activități educaționale, să susțină cluburi de lectură, ateliere de scriere creativă, discuții și dezbateri pe teme literare [14].

Din anul 2022 în Republica Moldova va fi marcată, pe 14 februarie, Ziua Națională a Lecturii, adoptată prin Hotărârea Parlamentului Republicii Moldova, nr. 83 din 31.03.2022. Autoritățile și instituțiile cu atribuții în domeniul culturii și educației vor acorda sprijin logistic și financiar bibliotecilor, muzeelor, instituțiilor de învățământ, organizațiilor neguvernamentale, editurilor, pentru organizarea evenimentelor de promovare a lecturii. Declararea Zilei Naționale a Lecturii în Republica Moldova este propusă în contextul marcării, la nivel mondial, a Zilei Internaționale a Cititului Împreună, desfășurată anual în primele zile ale lunii februarie, optându-se pentru ziua de 14 februarie, zi în care s-a născut marele poet Grigore Vieru. Autoritățile administrației publice centrale și locale, instituțiile cu atribuții în domeniile educației și culturii, precum și instituțiile de învățământ vor acorda sprijin material, financiar și logistic bibliotecilor publice, muzeelor, instituțiilor de învățământ, organizațiilor necomerciale, editurilor, precum și altor instituții cu atribuții în domeniile educației și culturii pentru organizarea de evenimente de încurajare a lecturii, în limita resurselor bugetare și logistice disponibile [15].

Forme eficiente de educare a culturii lecturii au fost programele naționale de promovare a lecturii cu genericul *Anul Lecturii - 2008* și *Anul Lecturii - 2020*, aprobate în calitate de priorități profesionale, pentru anii respectivi, pentru bibliotecile din Republica Moldova.

În ajutorul îndrumării bibliotecilor și buneii organizări a *Anului Lecturii* -

2008, Departamentul Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie” al BNRM a elaborat un *Program - cadru de activități și lucrări de promovare a lecturii* sub toate aspectele ei, elaborat și coordonat în parteneriat cu Biblioteca Națională pentru Copii „Ion Creangă”, Biblioteca Municipală „B.P. Hasdeu”, Uniunea Scriitorilor din Moldova, Centrul „Acces-Info” [1].

În baza acestui program-cadru, bibliotecile naționale și publice din Republica Moldova au elaborat programe proprii de promovare a lecturii și au axat activitatea bibliotecii pe implementarea priorității *Anul Lecturii-2008*, printre care menționăm:

- Realizarea cercetării sociologice naționale „Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”, BNRM oferind asistență consultativă bibliotecilor publice municipale, raionale/orășenești în vederea efectuării studiului sociologic în toate cele 32 biblioteci publice raionale/orășenești și cele 2 biblioteci publice municipale (Chișinău, Bălți).
- Organizarea seminarului național pentru bibliotecari *Lectura și accesul la informație în sprijinul cetățeniei active*, responsabili fiind BNRM, BNC „Ion Creangă”, Centrul „Acces-info”, Biroul de Informare al Consiliului Europei în Moldova.
- Elaborarea și plasarea pe pagina web a BNRM a unei liste tematice de literatură în ajutorul organizării activităților și elaborării lucrărilor incluse în programul național *Anul Lecturii-2008*.
- Masă rotundă de discuții în cadrul Zilei Internaționale a Cărții și a dreptului de autor (23 aprilie) cu genericul „Suntem și noi un neam al cărții?!”, cu participarea reprezentanților bibliotecilor, instituțiilor de învățământ, uniunilor de creație, editurilor, distribuitorilor de carte, mass-mediei, organizațiilor nonguvernamentale, factorilor politici și de decizie etc.
- Campania națională *Ora deschisă de lectură* organizată în cadrul Zilei Internaționale a Cărții și a Dreptului de autor în toate instituțiile de învățământ din Republica Moldova.
- Seminar în cadrul Salonului Internațional de Carte pentru copii „Dialogul bibliotecar – copil în contextul lecturii, informării și cunoașterii”.

- Programul cultural „Lecturi de vară pentru copiii Chișinăului”.
- Campania „Lectura în viața mea”: întâlniri ale cititorilor cu personalități renumite, originare din localitate.
- Organizarea unor expoziții permanente de carte: *Laureați ai premiilor în domeniul literaturii; Capodoperele literaturii universale; Lecturile copilăriei; Lecturi de vacanță* etc.
- Constituirea unor cluburi noi de lectură conform intereselor utilizatorilor în toate bibliotecile publice;
- Organizarea concursurilor de promovare a lecturii: *La izvoarele înțelepciunii*, ed. a XVIII-a; *Cel mai activ cititor al bibliotecii; Cel mai tânăr cititor*; concurs de eseuri *Scritorul meu preferat* etc. [3]

Programul studiului sociologic „Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”, a reliefat drept scop al acestui studiu național necesitatea de a evidenția starea de lucruri privind lectura în biblioteci și a genera recomandări referitoare la:

- elaborarea unor strategii și norme metodologice privind achiziția de carte și abonarea la reviste de cultură pentru bibliotecile publice;
- influențarea politicii editoriale în scopul dezvoltării colecțiilor de bibliotecă;
- cultivarea deprinderilor de lectură în familie, în școală, în biblioteci;
- readucerea cărții în atenția populației și cultivarea gustului pentru lectură prin intermediul televiziunii, radioului, presei;
- optimizarea politicii de achiziții pentru biblioteci;
- formarea și instruirea continuă a bibliotecarilor etc. [11].

Obiectivele anchetei sociologice, utilizată ca instrument de realizare a acestui studiu, au reflectat aspecte importante ale activității de organizare și promovare a lecturii în biblioteci:

- identificarea unor zone critice din punct de vedere al achiziției de carte în biblioteci;
- determinarea duratei medii de timp acordate lecturii de populația Republicii Moldova;
- studierea doleanțelor cititorilor față de spațiile în care se desfășoară lectura;

- verificarea motivațiilor lecturii a diferitor categorii de cititori;
- determinarea tehnicilor de lectură practicate frecvent;
- măsurarea consumului și a nevoilor culturale ale populației;
- optimizarea politicii de dezvoltare a colecțiilor în bibliotecile publice etc.

Reieșind din scopul și obiectivele concepute, inițierea și realizarea studiului sociologic național cu tema „Timpul și spațiul lecturii în Moldova” a fost o acțiune de amploare de studiere și promovare a necesităților informaționale ale diferitor categorii de cititori din Republica Moldova.

Participarea la implementarea *Programului de acțiuni cu genericul „2008 – Anul Lecturii în Republica Moldova”* și reflectarea lui în ziarul de specialitate „Gazeta bibliotecarului” a constituit unul din obiectivele prioritare ale anului 2008 atât pentru Biblioteca Națională, cât și pentru Sistemul Național de Biblioteci. Multiplele manifestări incluse în program au fost realizate atât la nivel național, cât și la nivel local. Un ecou deosebit a avut masa rotundă cu genericul „Suntem și noi un neam al cărții?”, organizată împreună cu Ministerul Culturii și Turismului, Uniunea Scriitorilor, Uniunea Editorilor, Asociația Bibliotecarilor, Centrul „Acces-Info”.

În *Anul Lecturii-2008* bibliotecile publice din Republica Moldova au valorificat cu succes diverse subiecte în organizarea activităților culturale și elaborarea materialelor promoționale de promovare a lecturii: *lectura deschide noi orizonturi; anul tânărului cititor; lectura în familie; cartea, temeliea culturii și educației; cărți care au schimbat istoria omenirii; cea mai citită carte din bibliotecă; lectura – sursă de idei noi; lectura, modalitate eficientă de asimilare a informației; prin carte și lectură să ne cunoaștem istoria etc.*

În publicațiile de specialitate din România a fost apreciată importanța priorității profesionale *Anul Lecturii-2008*, menționând că realizarea acestor activități a avut drept scop conștientizarea importanței lecturii, promovarea științei, educarea multilaterală a cetățenilor, formarea unei națiuni de cititori și, implicit, sporirea instruirii membrilor comunității [8].

Peste 12 ani, în cadrul Forumului Managerilor din Sistemul Național de Biblioteci, organizat la 30 octombrie 2019, a fost declarat *Anul Lecturii-2020* în Republica Moldova. Biblioteca Națională a Republicii Moldova, în calita-

tea sa de Centru biblioteconomic național a pus la dispoziția bibliotecilor un vast suport informațional/ documentar/ metodologic în scopul bunei organizări a activităților din cadrul Anului Lecturii, corelării și unirii eforturilor factorilor interesați. În acest scop, la începutul anului 2020 au fost elaborate un afiș-banner și logo-ul de promovare a Anului Lecturii. Direcția Cercetare și Dezvoltare în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul Bibliotecii Naționale a Republicii Moldova a elaborat pentru comunitățile interesate și a diseminat materiale metodologice cu caracter de recomandare, orientare și direcționare a bibliotecilor în planificarea organizării activităților:

- Directorii și inițiative pentru *Anul Lecturii - 2020*
- Programul activităților prilejuite de consemnarea Anului Lecturii – 2020: (<https://www.slideshare.net/rmbibliotecii/programul-anului-2020-anul-lecturii>)
- Scrisoare informativă privind Programul Național *LecturaCentral*, ediția a 3-a, 2020 (<https://lecturacentral.files.wordpress.com/2020/02/scrisoare-lecturacentral2020.pdf>);
- Lectura ca bază pentru dezvoltare și cunoaștere: metode și forme inovative de promovare a culturii lecturii: Bibliografie (102 tit.) [5].

Principala prioritate a anului profesional 2020 – *Promovarea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare* – este magistrală și în raport cu concluziile și orientările de politici, stabilite în raportul „Republica Moldova în PISA 2018”, elaborat de Agenția Națională pentru Curriculum și Evaluare din cadrul Ministerului Educației, Culturii și Cercetării din Republica Moldova în comun cu Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică, se menționează în *Directorii și inițiative pentru Anul Lecturii - 2020*. Recomandările BNRM expuse în acest document au urmărit astfel de obiective specifice:

- de a orienta componentele SNB (biblioteci de toate tipurile) pentru coeziunea și împărțirea valorii lecturii, necesității dezvoltării competențelor de cultura lecturii a utilizatorilor acestora pentru dezvoltarea personală și socială a comunității;
- de a axa cooperarea între biblioteci și alți factori (instituții educaționale,

asociații și uniuni de creație etc.) privind asistența de întărire a competenței de lectură și cultura acesteia, diminuarea analfabetismului funcțional;

- de a promova lectura ca un catalizator, ca o prezență indispensabilă proceselor democratice și de transformare personală și socială [6].

Elaborarea și editarea în *Anul Lecturii - 2020* a culegerii de articole și studii „Lectura și scările”, având la bază comunicările din cadrul primei ediții a Conferinței naționale cu participare internațională *Lectura ca bază pentru cultură, dezvoltare și cunoaștere* care a avut loc în cadrul campaniei de promovare a lecturii Programul Național *LecturaCentral* (ediția a 2-a, 2019), poate fi calificată ca un adevărat succes al specialiștilor Direcției Dezvoltare și Cercetare în Biblioteconomie și Științe ale Informării din cadrul BNRM și un sprijin de o valoare incontestabilă pentru bibliotecari din SNB în organizarea activităților de promovare și educare a culturii lecturii. În culegere au fost incluse peste 30 de studii și articole reunite în cinci capitole: *Fenomenul lecturii: abordări teoretice și practice; Studii; Experiențe de promovarea a lecturii pe merideanele lumii; Metode și tehnici de promovare a lecturii; Impresii de lectură. Îndemn la lectură*. Abordările teoretice și practice ce țin de fenomenul lecturii sporesc valoarea și importanța articolelor prezentate. Mesajul puternic al lucrării este despre importanța lecturii, indiferent de format, în dezvoltarea și devenirea personalității, în schimbarea și modernizarea comunităților și a societății în întregime [9].

Pe măsura așteptărilor a fost și realizarea obiectivelor priorității profesionale – *Anul Lecturii*, specificate în raportul de activitate a BNRM pentru anul 2020. Realizarea obiectivului care prevede promovarea lecturii ca bază pentru cunoaștere și dezvoltare a inclus :

- Implementarea obiectivelor ediției a 3-a Programului Național *LecturaCentral-2020*: concept, prezentări, deplasări în teritoriu, asistență metodologică;
- Organizarea a patru instruirii în scopul dezvoltării competențelor bibliotecarilor SNB privind tehnicile, instrumentele și resursele de promovare a lecturii;

- Elaborarea publicației metodologice „Biblioteca – contribuții la dezvoltarea comunității armonioase, de ordine și respect” [publicație electronică. Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/bitstream/handle/123456789/1161/publicatie%20metodologica.pdf?sequence=7&isAllowed=y>]
- Elaborarea ePortofoliului educațional „Servicii de bibliotecă în sprijinul diminuării analfabetismului funcțional: Suport metodologic pentru bibliotecari în acest domeniu”;
- Realizarea sondajului național de opinii „TOP cele mai citite 10 cărți, editate în anul 2019”;
- Organizarea campaniilor interactive de promovare a lecturii: 10 scriitori/ 10 întâlniri/ 10 localități; 10 experți/ 10 întâlniri/ 10 localități;
- Organizarea Conferinței Internaționale „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”, ediția a II-a 2020;
- Organizarea festivității de totalizare a rezultatelor Programului Național LecturaCentral;
- Diseminarea informațiilor și materialelor despre importanța și beneficiile lecturii, utilizând bloguri, rețele de socializare, TV, radio, presa scrisă.

Promovarea lecturii / a informației de calitate a fost realizată și în cadrul activităților științifice de amploare organizate în anul 2020:

- Simpozionul Științific Internațional „Valori bibliofile” 2020, ediția a XXIX-a;
- Simpozionul Național „Biblioteca Națională – liant dintre patrimoniu cultural și educație”;
- Conferințele Zonale, cu genericul „Paradigma bibliotecii în „noua normalitate/ realitate”;
- Zilele Științei, ediția a III-a, desfășurată online (zoom) cu transmisie live pe canalul YouTube al BNRM;
- Ciclu de activități, „Strategii câștigătoare pentru comunitate – Știința participativă sau Știința cetățenilor”;
- Masa rotundă „Dreptul de autor: de la norme tradiționale la specificul din era internetului”;

- Lecția publică online „Accesul la informație (conținut) și licențe deschise”.

În cadrul campaniei „Donează o carte pentru penitenciar”, organizată de BNRM în *Anul Lecturii* în perioada 1 februarie – 1 martie 2020, au fost colectate peste 2000 de cărți. Scopul acestei acțiuni de caritate a fost de a promova lectura prin îmbogățirea colecției de carte din bibliotecile penitenciarelor din Republica Moldova [4].

Programul Național *LecturaCentral* este centrat asupra fenomenului lecturii în societate ca factor de dezvoltare a societății democratice și accesul liber la informație, deoarece cunoașterea deschide noi orizonturi și diverse oportunități în realizarea și formarea personalității membrilor comunității. Rolul informațional și social al Programului Național *LecturaCentral-2020* a constituit în sporirea interesului pentru: stimularea cererii de lectură și creșterea numărului de utilizatori; cunoașterea de către utilizatori importanța serviciilor bibliotecii cât și implicarea scriitorilor, cercetătorilor și altor personalități – creatori de produse științifice; facilitarea accesului și diversificarea serviciilor oferite de către biblioteci; creșterea capacității instituționale de a soluționa problemele comunitare prin intermediul parteneriatelor, colaborărilor cu structurile similare.

Programul Național *LecturaCentral*, ediția a 3-a, 2020, a contribuit la implicarea membrilor comunităților în acțiuni de învățare prin experiență, prin acțiune-reflecție teoretică, contribuind la dezvoltarea competențelor de creativitate prin utilizarea tehnologiilor informaționale. Impactul programului a sporit încrederea membrilor comunităților în capacitatea bibliotecilor de a satisface cerințele lor de lectură și de dezvoltare personală; crearea și dezvoltarea imaginii pozitive a bibliotecilor; promovarea resurselor/serviciilor/produselor bibliotecii: colecții, servicii, activități de agrement; contribuirea/participarea (prin lectură) la procesul de educație a membrilor comunităților pentru învățarea responsabilităților civice, valorilor și principiilor democratice, supremația valorilor etice și morale [10].

Pandemia de COVID-19 a provocat necesitatea organizării ediției a 2-a a Conferinței Internaționale „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și

dezvoltare” în format online. Au fost prezentate publicului 30 de comunicări, din care două comunicări video, de către Silviya Tretjakova, șef Centru literatură pentru copii al Bibliotecii Naționale din Letonia și Louis Bayard, Maureen Corrigan, David Ignatius, Biblioteca Congresului, USA.

A fost asigurată transmisiunea live a lucrărilor conferinței pe contul YouTube al BNRM: <https://www.youtube.com/channel/UCidn5dDi5vMdirMUUmFRv5w>. Impactul Conferinței Internaționale „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare” a fost pe măsura așteptărilor comunității profesionale:

- schimb de experiențe și practici de calitate în promovarea lecturii pe plan internațional și național;
- scoaterea în relief a unui șir de studii despre importanța lecturii care au fost realizate în ultimii ani;
- abordarea unei viziuni a lecturii ca fenomen sistemic cultural, intelectual, vast, complex din mai multe poziții de vedere, ca fenomen transdisciplinar;
- constatarea necesității de asigurare a interconexiunii actorilor-cheie responsabili pentru promovarea lecturii: familia, educatori, cadre didactico-științifice, bibliotecari, scriitori, editori, librari, pentru amplificarea succesului în promovarea lecturii;
- unirea eforturilor acestora și a membrilor comunității pentru transformarea lecturii în condiție esențială pentru a reuși în viață, a învăța și a munci cu succes [7].

Ca și în cadrul *Anului Lecturii - 2008*, un rezultat valoros al activităților organizate în *Anul Lecturii - 2020* a fost inițierea și elaborarea conceptului unui nou studiu sociologic național cu genericul *Lectura în comparație intergenerațională* – în scopul determinării noilor aspecte ale preferințelor de lectură, studierea rolului lecturii în viața membrilor comunității de diferite vârste din Republica Moldova, rolul bibliotecii în formarea competențelor lectorale prin oferirea de instruiri pe tot parcursul vieții. Impactul preconizat al studiului a vizat elaborarea unei viziuni despre influența familiei, școlii, bibliotecii și societății, asupra formării culturii lecturii și a preferințelor de

lectură pe parcursul a trei generații (bunici, părinți, copii).

Așa tip de studiu a fost o aspirație pentru bibliotecarii din Republica Moldova, mai ales pentru cei care studiază segmentul educației culturii lecturii și modalitățile de promovare a cărții și lecturii. În Occident, bibliotecile cât și asociațiile de profil au realizat mai multe studii pe acest segment, rezultatele cărora au dus la implementarea strategiilor naționale de promovare a lecturii, planurilor de acțiuni, dar și programelor de lectură intergeneraționale.

Realizarea studiului a avut loc cadrul ediției a IV-a a Programului Național *LecturaCentral- 2021*. Pentru realizarea studiului a fost contractată Compania specializată Magenta Consulting. Studiul a inclus realizarea unui sondaj național, precedat de realizarea de către bibliotecarii BNRM a 12 focus-grupuri de discuții despre lectură cu utilizatorii bibliotecilor din diferite raioane ale Republicii Moldova. Studiul a inclus realizarea unui sondaj în format SAQ (Self-Administered Questionnaire – chestionar auto-administrat), astfel respondenții au completat individual chestionarul elaborat pe o platformă online.

Rezultatele acestui studiu vor servi drept bază pentru analize și studii realizate de către persoane interesate, dar și un start pentru îmbunătățirea sau inițierea ofertei de resurse informaționale și servicii de lectură oferite de către bibliotecile publice teritoriale. În egală măsură rezultatele studiului vor fi un instrument util pentru biblioteci și alți factori decizionali pentru a dezvolta politici și strategii de promovare a lecturii în comunitate [13].

Concluzii

În aspect de prioritizare a rolului informațional, educațional și social al bibliotecii în comunitate, ambele programe naționale, *Anul Lecturii - 2008* și *Anul Lecturii - 2020*, au oferit posibilitatea de a demonstra rolul primordial al lecturii în comunitate, prin realizarea unor studii sociologice de amploare națională, accelerând modernizarea și complexitatea formelor și metodelor de promovare a lecturii.

În aspect organizatoric al acestor două priorități naționale putem conchide că, datorită dezvoltării și utilizării tehnologiilor noi de informare și comunicare, în anul 2020 s-a reușit o implicare rapidă, ca timp, și masivă, ca vo-

lum de participanți, în realizarea studiului sociologic național despre lectură. Astfel în sondajul sociologic din anul 2008 au participat 1103 persoane, iar în anul 2020 s-au colectat 2327 de răspunsuri de la respondenți.

În același timp, menționăm că în cadrul priorității profesionale naționale *Anului Lecturii – 2020* au fost dezvoltate noi obiective, în concordanță cu diversificarea rolului și valorii lecturii în diminuarea analfabetismului funcțional, necesare în dezvoltarea personală și socială a membrilor comunității etc.

Rezultatele studiului sociologic din anul 2020 „Lectura în comparație intergenerațională”, demonstrează că perceperea și aprecierea rolului social al bibliotecii și al lecturii în dezvoltarea societății a devenit parte tot mai evidentă și mai valoroasă, odată cu diversificarea metodelor de care dispun bibliotecile publice pentru educarea membrilor comunității, prin lectură și modernizarea serviciilor oferite, prin utilizarea tot mai activă a tehnologiilor noi de informare și comunicare.

Prin realizarea a două sondaje naționale de studiere a fenomenului lecturii în Republica Moldova, a fost determinată, în concordanță cu timpul desfășurării studiilor sociologice, direcția de dezvoltare a preferințelor lectorale ale membrilor comunității, fapt ce reprezintă și un indicator al dezvoltării societății în timp și spațiu.

Utilizarea mijloacelor contemporane de promovare a informației demonstrează deschiderea bibliotecilor către modalități noi și complexe de promovare a lecturii, de abordare a metodologiilor prin care pot să ofere utilizatorilor o mai bună înțelegere a informațiilor [12].

Reieșind din criteriile expuse mai sus putem conchide că bibliotecile au fost și vor rămâne parte integrantă importantă în societatea cunoașterii, prin promovarea lecturii ca bază pentru informare și învățare pe tot parcursul vieții.

Referințe bibliografice:

1. 2008 – Anul Lecturii în Republica Moldova: Program-cadru de activități și lucrări. In: Gazeta bibliotecarului. 2008, nr. 1-2, pp. 4-6. ISSN 1857-1484. [Citat 10.07.2022]. Disponibil: http://www.bnrm.md/files/publicatii/Gazeta_bibliotecarului_87-88.pdf

2. BĂRBULESCU, Mihaela. Unele aspecte privind sociologia lecturii. In: Axis Libri. 2017, Anul X, nr. 35, pp. 7-8. ISSN 1844-9603.
3. Biblioteca Națională a Republicii Moldova: Raport anual 2008. Chișinău: BNRM, 2009, pp. 4; 25. ISSN 1857-1573. [Citat 10.07.2022]. Disponibil: http://www.bnrm.md/files/publicatii/Raport_anual_2008.pdf
4. Biblioteca Națională a Republicii Moldova în anul 2020: Raport analitic anual. Chișinău, 2021, pp. 7-9; 39. ISSN 1857-1573. [Citat 10.07.2022]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/Raport%20anual%202020.pdf>
5. CEBOTARI, Margareta. Anul lecturii în Republica Moldova – un veritabil imbold pentru a demonstra rolul fundamental al bibliotecilor în societatea cunoașterii. In: Magazin bibliologic. 2020, nr. 3/4, pp. 46-52. ISSN 1857-1476. [Citat 14.07.2022]. Disponibil: http://moldlis.bnrm.md/bitstream/handle/123456789/1222/Cebotari_Anul_Lecturii.pdf?sequence=1&isAllowed=y
6. Direcții și inițiative pentru Anul Lecturii – 2020. In: Magazin bibliologic, 2020, nr.1/2, pp. 38-42. ISSN 1857-1476. [Citat 01.08.2022]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/publicatii/MB%201-2%202020.pdf>
7. DRĂGĂLIN, Angela. Conferința internațională „Lectura ca bază pentru cultură, cunoaștere și dezvoltare”. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Ediția a 2-a, Chișinău, 30 septembrie – 2 octombrie 2020: Comunicat final [online]. [Citat 01.08.2022]. Disponibil: http://bnrm.md/files/accesDedicat/LecturaCentral/Comunicat_Final_Conferinta_Lectura_2020.pdf
8. LEMNEAN, Alina. 2008 – „Anul Lecturii”: Un interesant proiect lansat de Biblioteca Națională a Republicii Moldova. In: Bibliotheca Septentrionalis: Revista Bibliotecii Județene „Petre Dulfu” Baia Mare. 2008, nr. 2, p. 40. ISSN 1221-3764. [Citat 10.08.2022]. Disponibil: [https://www.bibliotecamm.ro/septentrionalis/revista_bs_31\(2008\).pdf](https://www.bibliotecamm.ro/septentrionalis/revista_bs_31(2008).pdf)
9. OSOIANU, Vera. Postfață sau convicțiune LecturaCentral. In: Lectura și scările: Culegere de articole. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Chișinău: Prut Internațional: BNRM, 2020, pp. 332-334. ISBN 978-9975-54-455-9 (Prut Internațional). ISBN 978-9975-3361-9-2 (BNRM). [Citat 28.07.2022].

- Disponibil: <http://moldlis.bnrm.md/bitstream/handle/123456789/1081/Lectura%20si%20scarile.pdf?sequence=1&isAllowed=y7>
10. Programul Național *LecturaCentral*, ediția a 3-a, 2020: Comunicat final. Chișinău, 2020. 7 p. Manuscris. [online]. [Citat 01.08.2022]. Disponibil: <http://www.bnrm.md/files/accesDedicat/LecturaCentral/Comunicat%20final%20LecturaCentral%202020.pdf>
 11. Programul studiului sociologic „Timpul și spațiul lecturii în Republica Moldova”. Biblioteca Națională a Republicii Moldova. Chișinău: BNRM, 2007. 74 p. ISBN 978-9975-9580-7-3.
 12. STOICA, Ion. Numai cercetarea salvează. Constanța: Ed. Ex Ponto, 2013, p. 143. ISBN 978-606-598-240-6.
 13. VASILICA, Victoria. Particularitățile de lectură în comparație intergenerațională. In: Magazin bibliologic. 2022, nr. 1/2, pp. 63-69. ISSN 1857-1476. [Citat 10.08.2022]. Disponibil: http://www.bnrm.md/files/publicatii/MB_1-2_2022.pdf
 14. Ziua Națională a Lecturii [online]. [Citat 10.08.2022]. Disponibil: https://www.edu.ro/comunicat_presa_14_2022_ziua_nationala_a_lecturii
 15. Ziua Națională a Lecturii va fi marcată în Republica Moldova [online]. [Citat 10.08.2022]. Disponibil: <https://stiri.md/article/social/ziua-nationala-a-lecturii-va-fi-marcata-in-republica-moldova>